

Leerrede over Mattheüs 26: 36 t/m 45 uitgesproken op Woensdagavond 23/03/49 te Schiedam door H. Hofman, evangeliedienaar

Zingen - Psalm 18: 8

Lezen - Mattheüs 26: 31 t/m 46.

Voorrede.

De psalmdichter, waarvan wij zo-even zongen, is iemand met een zeer rijke ervaring. Immers, het is David, die zó in allerhande lijden had verkeerdt, dat hij geen plaats noch rust had, van Dan tot Berséba toe. Zelfs degenen aan wie hij weldadigheid bewezen had, waren niet te vertrouwen, en zouden hem - als zij daartoe de gelegenheid hadden gehad - nog overgeleverd hebben aan de koning Saul.

Daardoor had David dikwijls niets anders voor ogen gehad dan dat hij één dier dagen (dat kon niet uitblijven, dat was vanzelfsprekend) in de handen van Saul wel moest omkomen. Maar nu heeft God hem in alles dóór- en uitgeholpen, en wanneer hij dan in rust en vrede te Jeruzalem verkeert, dan vloeit deze 18e Psalm als uit zijn hart en pen. Hierin komt nog voor:

Door U, o HEER, geeft mijne lamp haar licht;
Mijn God verdrijft de nacht uit mijn gezicht.

Wij zien hier, dat die man, die een leeuw en een beer had verslagen, alsmede Goliath in het eikendal, van wie Abigáil zei, dat hij de oorlogen des HEEREN voerde, zichzelf alzo heeft leren kennen, dat hij van zichzelf geen verwachting had, maar God op het oog had. Op God had gezien in alles wat er geschied was. "Door U, o HEER", zongen wij, "geeft mijn lamp haar licht."

En daarbuiten dan? Duisternis! Geen licht! Hier is dus niet: Ik ben bekeerd; ik heb enige ervaring; je moet rekenen: ik ben de door God uitverkorene, de man naar Zijn hart ... dus, het komt wel goed! Neen, zo is het niet. David is zich bewust dat de genade Gods steeds alles moet dekken.

En als die eeuwige Jehova Zich niet bewijst, dan is het bij David donkerheid en duisternis, ook om hem heen. Daar hijzelf duisternis is, kan hij ook geen licht verspreiden voor anderen. Dus nu is het alleen de genade, geheel alleen, zuiver alleen de genade. David bij zichzelf was niets, was in onvermogen. Ik zal daar niet verder over uitweiden, maar leg dat een iegelijk voor - om daar de gedachten eens over te laten gaan - dat wij hier te doen hebben met een door God zeer geliefde, een man naar Zijn hart, die na een rijke ervaring zich alzó uitspreekt. Opdat wij de hand eens in eigen boezem steken en onszelf eens wat nakijken.

Hoe is het persoonlijk bij ons? Hebben wij nog enige gedachte van onszelf, dat wij iets kunnen, iets vermogen, iets zijn? Als dat het geval is, dan moeten wij derven: "Door U, o HEER, geeft mijn lamp haar licht." Want dan is er geen plaats voor de genade. Als wij zelf de nacht kunnen verdrijven, met: "ja kijk; en je begrijpt wel; en dat is te verstaan hoor; dus die dingen moet je zó nemen; is het waar of niet?; want ik heb wel eens gelezen; ja, en ik heb toch ook ervaring ..." enz., dan is het niet dat God de nacht uit ons gezicht verdrijft, maar dan doen wij het zèlf.

Laten wij dus niet te hoog zijn om de onderste weg te bewandelen, om de laagste plaats in te nemen, want: dan kunnen wij genade als genade leren kennen.

Dan is er aanleiding (wij zijn in de lijdensweken), dat wij soms die grote Koning eens wat mogen benaderen, opdat er van de liefde die in Christus woont, hier (in ons) eens enige overdruk geschiede, en wij Hem kennen en vervolgen te kennen, waar wij nog van zingen:

O Vader, dat Uw liefd' ons blijk';
O Zoon, maak ons Uw beeld gelijk;
O Geest, zend Uwen troost ons neer;
Drieënig God, U zij al d'eer!

Opdat wij dat zouden kennen in vrucht en dat mogen ervaren, Gode tot dankzegging. Ik vraag dan ook uw aandacht voor het Woord Gods. Zoeken wij dan echter vooraf Zijn aangezicht om een verbeurde zegen.

Tekst:

Het woord waarvoor wij uw aandacht vragen, vindt u in het ons zoven voorgelezene, uit het 26e hoofdstuk van het Evangelie van Mattheüs, nader de verzen 36 t/m 45, waar Gods Woord aldus luidt:

36. *Toen ging Jezus met hen in een plaats genaamd Gethsémané, en zeide tot de discipelen: Zit hier neder, totdat Ik heenga, en aldaar zal gebeden hebben.*
37. *En met Zich nemende Petrus, en de twee zonen van Zebedéüs, begon Hij droevig en zeer beangst te worden.*
38. *Toen zeide Hij tot hen: Mijn ziel is geheel bedroefd tot de dood toe; blijft hier en waakt met Mij.*
39. *En een weinig voortgegaan zijnde, viel Hij op Zijn aangezicht, biddende en zeggende: Mijn Vader, indien het mogelijk is, laat deze drinkbeker van Mij voorbijgaan! doch niet, gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt.*
40. *En Hij kwam tot de discipelen en vond hen slapende, en zeide tot Petrus: Kunt gij dan niet één uur met Mij waken?*
41. *Waakt en bidt, opdat gij niet in verzoeking komt; de geest is wel gewillig maar het vlees is zwak.*
42. *Wederom ten tweede maal heengaande, bad Hij, zeggende: Mijn Vader! Indien deze drinkbeker van Mij niet voorbij kan gaan, tenzij dat Ik hem drinke, Uw wil geschiede!*
43. *En komende bij hen, vond Hij hen wederom slapende; want hunne ogen waren bezwaard.*
44. *En hen latende, ging Hij wederom heen, en bad ten derde maal, zeggende dezelfde woorden.*
45. *Toen kwam Hij tot Zijn discipelen, en zeide tot hen: Slaapt nu voort, en rust; ziet, de ure is nabij gekomen, en de Zoon des mensen wordt overgeleverd in de handen der zondaren.*

Leerrede.

Wat wij hier uw aandacht hebben voorgelezen, is een zeer aangrijpende geschiedenis: Jezus' strijd en lijden in Gethsémané, waar Hij Zijn discipelen geen vreemdelingen van heeft willen laten. Het is Zijn wil geweest, dat zij als van nabij aanschouwers zouden zijn, en wel inzonderheid Petrus, Jacobus en Johannes, die maar een steenworp bij Hem vandaan waren in het hevigst en het bitterst van Zijn lijden.

Wij weten, dat Jezus tot Zijn discipelen gezegd had: "In deze nacht zult gij allen aan Mij geërgerd worden; want er staat geschreven: Ik zal de Herder slaan, en de schapen der kudde zullen verstrooid worden."

Nochtans, hoewel Hij dat tot hen gezegd had - en Hij wist dat het ook geschieden zou, opdat de Schrift zou vervuld worden - laat Hij hen niet buiten de hof wegens het lijden dat zij daar zouden aanschouwen, daar dat hun mogelijk al tot ergernis zou strekken.

Neen, zo doet Jezus niet. Zouden zij aanschouwers worden van wat er aan het kruis zou plaats hebben, dan wil Hij juist hebben, dat zij ook getuigen zouden zijn van wat er tussen Hem en Zijn Vader werd verhandeld, waar niemand van afwist dan Zijn Vader, en dat onder de verschrikkelijke woede des duivels. Satan heeft in Gethsémané's hof al zijn macht aangewend om de Zone Gods daarvan af te houden, of, laat ik het aldus uitdrukken: af te brengen om niet te blijven volharden in hetgeen Hij op Zich genomen had, om Borg te zijn. Om dus Eén voor allen, alles te doen wat gedaan moest worden, wilde er een gemeente ten eeuwigen leven in de heerlijke zalen van rust en vrede opgenomen kunnen worden en bij God kunnen blijven.

Het heeft een oorzaak, een bedoeling, dat Jezus hen meegenomen heeft. Hij heeft met hen het Pascha gegeten, het avondmaal ingesteld, gesprekken gevoerd waarvan wij lezen in Johannes 14, 15 en 16, het Hogepriesterlijk gebed (hoofdstuk 17) uitgesproken, en dan lezen wij (hoofdstuk 18) dat Jezus met Zijn discipelen de stad uitging, door de beek Kedron, naar Gethsémané, een plaats die Jezus, maar ook de discipelen, en dus ook Judas, kenden.

Jezus ging dus niet door de beek Kedron naar die hof om Zich voor Judas te verbergen. Dan was Hij zeker naar een plaats gegaan die Judas niet bekend was. Neen, dat was de bedoeling niet. Jezus wilde in die tuin, in die hof, aan de vooravond van Zijn zwaar lijden, aler Zijn lijden begon - daar Judas gereed stond met een bende om Jezus gevangen te nemen en over te leveren in de handen der vijanden - Zich geheel in gebed Gode wijden. Nu neemt Hij Zijn elven mee.

Ik begon te lezen: "Toen ging Jezus met hen in een plaats genaamd Gethsémané, en zeide tot de discipelen: Zit hier neder, totdat Ik heenga, en aldaar zal gebeden hebben. En met Zich nemende Petrus, en de twee zonen van Zebedéüs ..." Vergelijken wij dat met de andere Evangeliën, Markus en Lukas, dan zien wij, dat Hij die drie nog wat nader, dicht bij Zich nam (hoewel Hij al Zijn discipelen bij Zich wilde hebben, heeft Hij die drie het dichtst bij Zich genomen). Dan gaat Hij een steenworp bij hen vandaan, om Zich daar voor Gods aangezicht neer te werpen, om in gebed en smeking Hem te zoeken.

Dan lezen wij: ..."begon Hij droevig en zeer beangst te worden. Toen zei Hij tot hen: (Jezus verzwijgt het niet, maar gaat Zich hier juist tegen Zijn discipelen uitspreken, wàt er in Hem omgaat) Mijn ziel is geheel bedroefd tot de dood toe; blijft hier en waakt met Mij." Droevig en zeer beangst te worden! Dat staat er in zulk een zin dat het mogelijk door de discipelen (het was volle maan die nacht) opgemerkt is, dat op des Konings aangezicht droefenis en angst te zien was.

Hij, Die goeddoende het land was doorgestaan, voor een ieder een vriendelijk woord had, de ellendigen onder Zijn bescherming nam, tot zelfs de kinderen toe. Want toen de discipelen de kinderen verder wilden sturen, was Zijn zeggen: " Laat de kinderkens tot Mij komen, en verhindert hen niet, want derzulken is het Koninkrijk der hemelen."

Die de angst en de droefheid wegnam, Die zelfs nog maar enkele dagen te voren de droefheid en de smart bij Martha en Maria weggenomen had door Lazarus uit de doden op te wekken, Die de weduwe te Naïn, die haar zoon wegbracht, haar enige zoon, die gestorven was, wedergaf (dat was in één oogwenk: weg met alle droefheid), Diezelfde, daar lezen wij hier nu van - en dat is dan toch wel wat bijzonders - : begon droevig en zeer beangst te worden.

Nu weten wij, dat, als iemand werkelijk door droefheid overvallen wordt en zeer beangst is, dat het dan te zien is aan de ogen, aan het gelaat, aan de gehele uitdrukking en de gehele houding, het één zowel als het ander.

Dat is hier ook aan Jezus te zien geweest, aan Hem Die geen zonde gedaan nog gekend heeft, in Wiens mond geen bedrog geweest is. Waaruit is dat, die droefheid, die angst? Och, bedenk eens; Jezus had op Zich genomen in de eeuwige vrederaad dat Hij Borg wilde zijn. Met Zijn hartebloed Borg zijn. Dat is dus: voor de schuld tussenbeide komen, om voor die schuldigen alles te zijn.

Nu was de schuld van Adam en zijn nageslacht zo verschrikkelijk groot, dat Adam en zijn ganse nageslacht de gebondenen waren geworden, de slaven in de macht van satan en onder de macht van de zonde, niemand uitgezonderd. Voor dezulken was Jezus Borg geworden, had Hij op Zich genomen Borg te zijn. Dus Hij moest hen vrijmaken van de heerschappij van satan en van de zonde.

Satan wordt ook genaamd te zijn de geweldhebber des doods. Door de zonde is de dood in de wereld gekomen. De Zone Gods moest als Borg heel die zaak in het reine brengen, en dat met verheerlijking van de Wet Gods, die de mens geschonden en vernietigd had, en daardoor Jehova's deugdenbeeld de grootste oneer en schande had aangedaan. Er moest dus geschieden, in zuivere overeenstemming met de goddelijke Wet: God boven alles lief te hebben en de naaste als Zichzelf. En de Koning gaf Zich om de Kampvechter te zijn met satan, uit zuivere, vrije liefde tot God en tot de naaste, en om te betalen naar eis van de Wet.

Want de Wet zegt: "De ziel, die zondigt, die zal sterven", en: "zonder bloedstorting geschiedt geen vergeving." Dan moest Gods Zoon de dood in, dan moest Hij Zijn bloed storten, en dat alles moest geschieden met behoud van Gods eer. Dus, wat Christus zou doen, dat moest Hij niet doen uit een "plicht", en: ja, kijk, dat heb Ik op Mij genomen, dus dat moet nu gebeuren. Neen. Wij moeten niet aards, menselijk, over die verheven zaken denken. Het moest geschieden zuiver uit Zijn hart, in reine liefde tot God, en ook in zuivere, reine liefde tot de naaste.

Daar behoorden ook onder (denkt U dat eens even in) diegenen, waar Jezus van gezegd had: in deze nacht zult gij allen aan Mij geërgerd worden, en zelfs één discipel waar Hij van had gezegd, dat eer de dag aan de lucht zou komen, eer de haan tweemaal gekraaid zou hebben, hij Hem driemaal zou verloochend hebben. Ja gezworen heeft: "ik ken die Mens niet!" Dáár moest Jezus uit zuivere liefde de dood voor ingaan, Zijn bloed storten, satan Zijn macht ontnemen, de dood overwinnen, de zonde en het graf vernietigen. Dáár moest de Koning, Eén voor allen, alles voor doen.

Ja maar, nu was Hij toch waarachtig God! Niet alleen waarachtig Mens, maar ook waarachtig God! Inderdaad, dat was Hij. Maar, alhoewel die twee naturen in één Persoon samen verenigd waren, zijn de goddelijke en de menselijke natuur niet onderéén vermengd! Maar Hij, Die eeuwig en waarachtig God is, heeft ons vlees en onze natuur aangenomen uit de maagd Maria, en die twee naturen zijn in één Persoon samen verenigd.

De Godheid kan niet bedroefd noch beangst zijn. Wat moet dan hier het geval zijn? De gerechtigheid Gods vorderde, dat de natuur die gezondigd had voor de zonde moest betalen. Hier breekt het ogenblik aan, en het tijdperk, dat (let wel, op wat ik nu zeg) de Zone Gods, Die onzer gelijk geworden was, in ons vlees en in onze natuur, geheel als voor Zichzelf kwam te staan, als op Zichzelf geworpen.

Wat is toch de zaak? De Godheid toornst Zich over de zonde, daar kan God niet mee delen, dat is uitgesloten. Nu moet de mens Jezus Christus, let wel: Christus' menselijke natuur (niet de goddelijke, maar de menselijke) torsen; daarop ontlast zich heel de toornlast van God tegen de zonde. Hij kan niet met de zonde delen. Christus had toch op Zich genomen Borg te zijn? Nu valt alles op Hem. Daar was van geprofeteerd door Jesaja: "doch de HEERE heeft onzer aller ongerechtigheid op Hem doen aanlopen." En daar nu de verschrikkelijke toorn van God openbaar wordt, daar zien ze het aan Jezus: "wat gebeurt daar?" Daar stort de toorn van God op de Zone Gods, en Hij vangt dat op.

In het Paradijs had aanstonds de toorn van God zich rechtstreeks moeten uitstorten na de daad, gepleegd door Adam als verbondshoofd; doch dan zou alles vernietigd zijn geworden. Dat het niet geschied is, waaruit was dat? Omdat Christus op Zich genomen had Borg te zijn. Hij was dus Borg geworden voor Adam en voor zijn nageslacht, die als het blad van de boom van God zijn afgevallen, dus geheel buiten God. Daar stond Christus Borg voor, dat komt hier voor de dag. Dat zien de discipelen aan Jezus, aan Zijn gedaante, aan Zijn aangezicht, aan alles!

De Koning wil het ook niet verbergen, Hij zegt: "Mijn ziel is geheel bedroefd - daarbij uit Hij het in deszelfs omvang - tot de dood toe." Dat is; Ik ben aangegrepen als door de dood. Dus niet zoals het ons, gevallen mensen bij een ernstige zaak eigen is, ons in hartstocht laten gaan en doorvloeien, om te kennen te geven: zó erg is het! Neen.

Jezus zegt hier niets anders dan de werkelijkheid. Hij wordt als aangegrepen, en is, dichter bij de dood dan bij het leven. Als dat zo doorgaat, is het einde ervan de dood. Wat mag hier dan toch wel zijn? Waaruit is die verschrikkelijke angst en dat bedroefd zijn tot de dood toe, waar Hij nog bijvoegt; "blijft hier, en waakt met Mij!"

Bedenk eens even wat een woord dat is! Hier zijn de discipelen waar Jezus van weet: die verlaten Mij deze nacht allemaal, en de meest vooraanstaande zal Mij verloochenen, en tot driemaal toe zweren: "ik ken de mens niet." Daar zoekt Hij nog onderstand bij en troost: "blijft hier, en waakt met Mij."

Wat gevoelen wij daarin? Hier is de mens Jezus Christus, Hij Die waarachtig God is, maar ook waarachtig mens, Die Zich hier beweegt als Mens onder de mensen, terwijl God al Zijn gunst inhoudt en er niet de minste sterkte en onderstand is. Daarbij onttrekt Zich Gods Geest, die eeuwige Geest, Zich zodanig, dat de Zone Gods als Mens, in onze plaats, geheel op Zichzelf is aangewezen. Dat is van dien aard, dat de dood nabij is. Nu zoekt Hij nog sterkte bij Zijn discipelen. Is dat niet ijdel om zo te doen?

Ijdel? Zijt gijlieden nooit in een hoog en ernstig lijden geweest? Toen gij ernstig ziek was, zware pijnen leed, waarvan gij wist dat geen mens u kon helpen, geen vriend, geen man of vrouw, kinderen niet, dan gebeurt het toch wel dat onder die pijnen of onder die benauwdheid er die behoefte is: "och, blijf hier nog even bij mij zitten, houd nog even mijn hand vast." Hoe is het soms met een stervende, hoe stelt die het niet op prijs dat vader, moeder, broers of zusters, of een vriend, bij hem blijven staan, al is het dat zij niets kunnen doen, geen enkele verandering kunnen aanbrenge. Het geeft nochtans enig onderstand.

Hoe is het met een vrouw die in nood is? Is dat zó: o, straks heb ik de blijdschap, ja, dan heb ik een kind? Neen. Wanneer nood, nood is, hoe graag heeft dan een aanstaande moeder niet haar echtgenoot of haar moeder bij zich! Want er moet gebeuren, wat niet gebeuren kàn. Nu zien wij hier Hem, Die der engelen Hoofd is, Die de gestaltenis van een dienstknecht heeft aangenomen, Die dienend wilde zijn. Maar nu zegt Hij tot degenen die Hij wil dienen: blijven jullie in de buurt, bij Mij, want het staat zo kritiek; nu komt het geheel op Mij aan. Alles hing van Hem af.

Zou Hij zuiver blijven volharden: Ik heb U lief en hen lief tot in de dood? Want er behoorde aangebracht te worden een reine, volmaakte gehoorzaamheid en gerechtigheid, en dat kon alleen in zuivere liefde. Wat is er dan nog meer geweest? Dit: dat bij Gods toorn en terwijl die eeuwige Geest Zich onthoudt - want Die deelt niet met de zonde, en daar Jezus ten nauwste betrokken is bij de zonde, want Hij heeft op Zich genomen Borg te zijn - de ganse macht des duivels er is! Want die weet: als Christus volhardt in wat Hij op Zich genomen heeft - waarvan de kerk al gezongen heeft: "Gij hebt gerechtigheid lief, en haat goddeloosheid" - dan is dat de ondergang van heel de macht der hel. Dan behaalt die éne Jezus, Die daar ligt en Zich op de aarde heeft geworpen: "Ik ben een worm, en geen man", zó de overwinning, dat Hij vele zielen tot de zaligheid zal leiden, en als de Overwinnaar hier de ganse bruidskerk in Zijn overwinning doet delen.

Daarom moet daar de ganse macht der hel op Christus aangevallen zijn, en Christus daar als voor de voeten geworpen hebben - terwijl Hij geheel als op Zichzelf geworpen was, en niet de minste gunst van God genoot - wat Zijn discipelen waren! wat Zijn ganse bruidskerk was! wat ik, wat gij tegen Hem zouden misdrijven, en tegen Zijn liefde zouden ageren! En hoe doet de Koning? Laat Hij Zich verleiden met wat wij zijn, en dat de prijs, het rantsoen, zo hoog was? Doet Hij dat? Hoe is het?

De Koning heeft Zich verbonden, gelijk Hij even tevoren tot Zijn jongeren gezegd had: (want de Koning had het aangevoeld) "De overste der wereld komt", maar zegt Hij: "hij heeft aan Mij niets." Wat heeft Hij bij Zichzelf al voorgenomen? Dit: Hij werpt Zich op de aarde als een worm en geen man, en roept uit: "Mijn Vader, indien het mogelijk is, laat deze drinkbeker van Mij voorbijgaan! doch niet, gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt." Daar ligt enige adem in. Verandering? Neen, dàt niet. Maar als men in de nood een uitroep kan doen, een noodkreet slaken, dat geeft toch enige verademing. Wat doet Hij?

Hij roept in die nood, met sterke roeping, met tranen offerende Zijn gebeden, tot Hem Die Hem uit de nood verlossen kon. Wat doet nu die Jezus? De eerste Adam werd die Majesteit ontrouw in de ruimte en de rijkdom. Maar die tweede Adam blijft in de grootste nood getrouw en blijft aan Zijn Vader hangen. Want die Majesteit wil geëerd en geliefd zijn en als het Hoogste erkend worden. Hij wil geloof hebben. En dat geeft Jezus Hem. Die weet, U kunt als de Rechter alles doen, want U bezit soevereiniteit en gezag. Daarom houdt Hij Zich gans aan Hem en bidt: "indien het mogelijk is, laat deze drinkbeker van Mij voorbijgaan!"

Welke drinkbeker? Dat Hij straks aan het kruis werd genageld? Neen. In het Evangelie van Markus lezen wij hier ook nog bij: "dat deze ure van Hem voorbijging." Dus Jezus heeft het over het lijden in de hof. Dáár spreekt Hij van. Maar voegt er tegelijk bij: "doch niet, gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt." Hij spreekt dus Zijn nood uit dáár, waar het zijn moet, en tegelijkertijd verenigt Hij Zich: Uw wil geschiedde.

Och, wat een Koning! Dat doet Hij Eén voor allen. Adam heeft zich afgewend, en in plaats dat wij in schuld naar God komen, lopen wij ook weg. Wèg, wèg, zo gauw mogelijk, want: o, dat is zo'n angst, benauwdheid, ellende. Want als het aan ons lag, dan kwamen wij nooit bij God terug, hé? Want als er voor de dag komt van de Wet en van de vloek, dan vluchten wij bij God vandaan. Maar daar wij zó zijn, wat heeft nu Jezus onder het zware oordeel der zonde verworven?

Die deed niet als wij, maar onder de zware toornlast, en de aanvallen des duivels, die Hem voor de voeten werpt wat wij zijn, onze trouweloosheid, onze zonde, onze afval, gaat de Koning nochtans rechtstreeks tot Zijn Vader en zegt: "Abba, Vader." Zó doet Jezus. Dat doet Hij Eén voor allen. Nu verdient de Koning daar - in Zijn lijden en in Zijn gehoorzaamheid, de overwinning behalend over alle macht des duivels, Zijn Vader verzoenend met Zijn lijden, bloed en gehoorzaamheid - dat wij getrokken worden door de onwederstandelijke kracht des Geestes. Bij de Koning onthoudt Zich hier de Geest Gods geheel. Maar bij zondaren onder de vloek der Wet, is het de Geest Gods die hen overreedt om niet weg te vluchten. Hen er van overreedt: je kunt nergens onderkomen vinden, nergens een thuis, verloren is het toch! kom eens met je schuld naar God, want: door goedheid aangedreven is Hij mild in 't schuld vergeven. Dat heeft onze Jezus verdiend, anders kwam er niet één!

Hoewel wij zondige mensen zijn, hoe komt het, dat onze gebeden bij God worden aangemerkt? Nu, als wij door de nood geprangd worden zodat wij soms met wanhoopsgedachten bezet zijn, daarbij alles gesloten is, en wij ons neerwerpen: ik kan het zo niet houden, en het dan is of er wat breekt, of wij ons gebed kwijt kunnen, alsof wij het bij God kwijtraken en aanneming verkrijgen, hoe komt dat? Door wat Christus gedaan heeft. Want Hij heeft recht gebeden. Dat deed Hij als Borg. En nu worden de gebeden van rampzalige zondaren mede opgenomen bij Hem, die Hogepriester, waarvan staat: "dat Hem veel reukwerks werd gegeven."

Nu worden daar onze gebeden mede in begrepen, en verkrijgen zo gehoor. O, als wij daar toch bij komen! Wat een liefde, wat een liefde is er toch bij die Koning! Niet om uit te spreken!

Hoe is het met Zijn discipelen? Liggen zij ook te kruipen als wormen op de aarde? Liggen zij mede te zeggen: Oh, alles hangt van die Koning af, dat Hij als de Doorbreker doorbreekt, want anders is het kwijt? Neen hoor. Daar liggen de discipelen toch te slapen!. Daar komt ook dit in vervulling: "Ik heb de pers alleen getreden, en er was niemand van de volken met Mij".

Petrus werd later geacht een pilaar te zijn in de tempel Gods, maar hier is het zo met hem gesteld: als wij het van hem hadden moeten krijgen, dan was het kwijt geweest. De Rooms en bidden nog heiligen aan, maar kijk nu eens hoe hier Petrus is! Als wij daarop onze zaligheid moeten bouwen, dan is het onherroepelijk kwijt. O, wat is het toch gelukkig dat Jezus alles op Zich genomen heeft. Wat had het anders moeten worden!

Nu lezen wij hier: "En Hij kwam tot de discipelen en vond hen slapende, en zeide tot Petrus (dat is nu wat in Zijn Middelaarshart woont; welk een angst, smart, lijden, maar ook hoe Hij gemeenschap zocht): Kunt gij dan niet één uur met Mij waken?" Dat is toch niet lang, één uur maar? Doch zij konden het niet. Zij waren door droefheid, door smart, door angst als overrompeld, zij konden het niet.

Nu voegt Hij er bij: "Waakt en bidt, opdat gij niet in verzoeking komt; de geest is wel gewillig maar het vlees is zwak." Hier geeft Jezus dus te kennen wat de weg is: het gebed. "Waakt en bidt." Hij wil zeggen: de verzoeker is nu in de weer. Alleen het gebed: "Waakt en bidt, opdat gij niet in verzoeking komt." Hij zegt verder: "de geest is wel gewillig, maar het vlees is zwak." Hij wil zeggen: al woont in u die liefde tot Mij, die gij als niet in bewoording kunt brengen, je bent toch gevallen mensen, en nu, als gevallen mensen is dat de weg: het gebed. "Waakt en bidt."

Nu lezen wij: "Wederom ten tweede maal heengaande, bad Hij, zeggende: "Mijn Vader! Indien deze drinkbeker van Mij niet voorbij kan gaan, tenzij dat Ik hem drinke, Uw wil geschiede!" Eerst was het gebed: "Indien het mogelijk is", en nu beschrijft Mattheüs, dat Zijn bidden voor de tweede alsook voor de derde maal was: "indien deze drinkbeker van Mij niet voorbij kan gaan." Wat een Jezus! Want hoe hoog is Zijn lijden geklommen. Zijn discipelen slapen. De tweede keer, wanneer Hij terugkomt, slapen zij weer.

"En hen latende, ging Hij wederom heen, en bad ten derde maal, zeggende dezelfde woorden." O, wat een Jezus. Zijn lijden is zó groot geworden, dat, naar de beschrijving van Lukas, Zijn zweet werd gelijk grote druppelen bloeds, die op de aarde afliepen. Nu moeten wij bedenken, dat het nacht was, de natuur koud (want, in het verdere van dit hoofdstuk lezen wij nog, dat zij in de zaal des Hogepriesters vuur ontstaken, en bij Johannes, dat Petrus zich daar ook ging warmen met de anderen) en hoewel het nu zo koud was, zweet Jezus zó van het verschrikkelijk lijden, dat de druppelen zweet ten laatste bloed werden, die uit al Zijn poriën geperst werden.

Wat heeft Jezus daar de bitterheid van de zonde moeten smaken! Er is geen lid van ons lichaam of het is verdorven door de zonde. En nu wordt uit al Zijn poriën het bloed geperst. Immers, zonder bloedstorting is er geen vergeving.

Daar ligt Hij, als een worm, wriemelende in het stof, en dat in bloedig zweet, nochtans zeggende: "Mijn Vader! Indien deze drinkbeker van Mij niet voorbij kan gaan, tenzij dat Ik hem drinke, Uw wil geschiede!" Hij verenigt Zich er tegelijkertijd mede. Hebben wij nu nog klaarder en helderder bewijs nodig, dat Jezus dat deed in zuivere liefde tot God en in zuivere liefde tot de Zijnen, tot een wereld verloren in schuld, tot ellendige zondaren? Neen. De evangelisten beschrijven de zaak zo, dat wij het niet kunnen miskijken: dat is niet anders, daar spreekt zich de liefde in uit. Dat kan niet anders.

In de grootste angst, onder de toornlast van God, en onder de zwaarste aanvechtingen des duivels, in zulk een strijd waarin de opzet des duivels was, dat de Koning er van af zou zien om Borg te zijn voor zulke gevallen schepselen, daar volhardt de Koning. Volhardt geheel, geeft Gode geloof, door Zich gans tot Hem alleen te wenden, en volhardt in de zuivere, reine, vlekkeloze liefde, die de vervulling der Wet is.

Wat is daar dan aan verbonden? Als de liefde de vervulling der Wet is, zal dan de Koning bezwijken in Zijn borglijden, terwijl wat Hij doet in zuivere overeenstemming is met de openbaring van de wil van God in de eis der Wet? Neen, dat kan niet. Ja, maar zó moet Hij ook ten onder gaan! Want wie kan daarin volharden, als het bloedig zweet word uitgerperst? Wat gebeurt er nu?

Er komt bewijs dat Zijn gebed verhoord is. Dat sluit niet in, dat Jezus geen Middelaar behoefde te zijn, niet aan het kruis behoefde te lijden en te sterven! Neen, dat niet. Maar, Zijn gebed was verhoord. In het hemelhof was namelijk gedachtenis aan de arbeid die Hij daar deed. Want wat is de bedoeling van Jezus? Zalig te maken! Hij wil zondaars bezitten. Dat is Zijn loon, dat is Zijn verzadiging zegt de profeet Jesaja: "Om de arbeid Zijner ziel zal Hij het zien, en verzadigd worden."

Daar geschiedt dat op zulk een wijze, zoals wij dat in een ander Evangelie lezen: "en van Hem werd gezien een engel uit de hemel, die Hem versterkte." Wie zendt zulk een hemelheraut? Gewis, die wordt uit het hemelhof gezonden, en wel door die God Die betaling eist van de schuld. Wat tekent ons dat dan? Dan geeft de Vader hier getuigenis, in de schrikkelijkerheid van Zijn toorn over de zonde, dat wat Christus deed, naar Zijn wil was.

Dus het was zó: gelijk Jezus zondaren zalig wilde maken, zo wilde ook de Vader zondaren zalig gemaakt zien. Wat is dat voor de Koning geweest? Dit: al was er dan niets anders dan de verschrikkelijke toorn Gods, al onttrok die eeuwige Geest Zich gans, al was Hij daar als een worm en geen man, zo was er nochtans in het hemelhof net zulk een grote liefde tot de zaligheid van zondaren als er bij Hemzelf was. Maar krachtens de reinheid van Gods Wezen, kon God niet anders handelen dan in toorn over de zonde, en die moest betaald en geboet worden.

Vandaar staat de Koning gesterkt op uit de strijd, zó gesterkt, dat Hij heengaat tot Zijn discipelen, en ... wát gaat Hij doen? Hun nu eens een flinke bestraffing geven en zeggen: "zo, heb Ik dan de strijd alleen moeten strijden? En, waar blijft gijlieden nu met: wij zullen en kunnen ook met de doop gedoopt worden waarmede Gij gedoopt wordt? Nu, kijk eens; nu heb Ik de strijd alleen moeten strijden, en gij hebt geslapen!"

Neen, maar er woont blijdschap in de Koning: Hij heeft die strijd, die kamp gewonnen! Hij zegt tegen Zijn jongeren: "Slaapt nu voort." Al konden zij niet waken, nu had de grote Herder het er toch doorheen gehaald. Hij was toch blijven volharden, en de Vader had Hem beantwoord. Dat zou nu nog meer reden geven, dat zij straks zouden zeggen: roem aan het eeuwig Opperwezen.

Nu is het wel tot hun schande. Het is ook tot schande voor u en mij, omdat ook wij niet één ogenblik met Hem kunnen waken. Want als het van ons afhing, dan was het zeker mis. Als er van ons iets moest komen, als er door mij of door u iets moest worden aangebracht, maar dan in overeenstemming met de reine Wet Gods, dan was het voor eeuwig mis. Dat heeft Jezus Christus alles voor Zijn rekening genomen. Dat zou Hij doen. En dat hééft Hij ook gedaan. Vandaar komt die Middelaarsarbeid hoe langer hoe meer op prijs. Want die arbeid is er.

De evangelisten beschrijven het ons, ieder op zijn wijze, in zuivere overeenstemming. Een ieder hunner spreekt daar uit - naar licht en inzicht en door Gods Geest gedreven - hoe die zaken zich hebben toegedragen, en dat die arbeid, welke voorgesteld was onder de ceremoniën der wet, de plechtigheden en offeranden, en door de profeten was voorzien, was geschied. Jezus heeft Zichzelf Gode onstraffelijk opgeofferd. Nu staat hier nog: "Slaapt nu voort, en rust; ziet, de ure is nabij gekomen, en de Zoon des mensen wordt overgeleverd in de handen der zondaren.

Staat op, laat ons gaan; ziet, hij is nabij die Mij verraadt." Dus de Koning gaat; versterkt, bemoedigd. Hij is alleen begonnen, geheel alleen om te overwinnen, en dat naar de wil Gods, dan zal Hij ook volharden tot het einde toe. Uit die gezegende Middelaarsarbeid komt ook voor de dag, dat, zo lang als wij onder onze zonden nog zelf wat uit de weg kunnen, wij in het donker en in het duister blijven zitten.

Wij zijn aan het tobben en wroeten. Wij willen de zonde te boven komen, de zaak veranderen, en het gaat niet. Wij tobben maar in het duister en de gewenste gebedsverhoring komt niet. Maar los laten kan een ellendige, die in nood en in dood verkeert niet; doch wat zal het einde zijn?

Dat gaat net zo lang, totdat er een gelegenheid aanbreekt dat men zegt: nu weet ik het helemaal niet meer, en wij eens moeten afdalen van ons werk. En naarmate er kennis is van zonde, moeten wij het God ook gewonnen geven, dat wij voor Hem nergens bestaan in kunnen hebben. Naarmate dat die kennis er is, kan er voor de dag komen dat er een Middelaar is, zulk Eén, waardoor de zaligheid is.

Maar let wel, dat is er dan, wanneer wij op die tijd aan de kant liggen met ons werken en doen. Want heus, laten wij maar niet te veel bouwen op teksten en verzen, al is het dat het op Jezus en Zijn arbeid slaat. Indien wij nog druk in de weer zijn en aan het tobben, dan is dat allemaal maar godsdienst. Het is niet zo: ja, en toen kwam die tekst in mij, en ik zei: o Heere Jezus, wat hebt U toch allemaal gedaan. Dat is niet op zijn plaats. Maar dat wij geen raad meer weten, en dat ons nu van die arbeid wordt bijgebracht, dat er zaligheid is, en dat in en door Christus.

Zo kan het bijvoorbeeld ook zijn, dat wij denken door het oordeel van God als weggevaagd te worden, en dat, daar dat werk als vlak voor ons gebracht wordt, wij dat Godslam zien als een worm en geen man, wriemelend in de hof, wat teweeg brengt, dat wij als in brand vliegen door die liefde, en bemerken: als ik één druppel bloeds machtig kon worden, dan zou dat genoeg zijn tot delging van mijn zonden.

Dat zijn zaken om het tot Hem te wenden, daarin de zaligheid te zoeken, en onze werken weg te werpen. En wanneer wij de uitgewerkten en verlorenen zijn, wij het dus helemaal bij onszelf buiten hoop moeten stellen, en wij God in Zijn recht moeten eren en eerbiedigen, dan wil God Zijn Zoon aan ons vermaken; dan krijgen wij Hem uit de handen Gods, Hem Die alles voor ons gedaan heeft.

En verder, als aangenomenen en verzoenden door het bloed van Christus, is het dat die Koning alles voor ons wil zijn, waar wij niets kunnen doen, als mensen die alles zijn verspeeld in Adam, en daarom op die tweede Adam zijn aangewezen, Die voor de zonde betaalde met Zijn bloed en dood, en in volmaakte gehoorzaamheid een eeuwige gerechtigheid verwierf, tot herstel en aanneming en verkeer en gemeenschap met God, onze Schepper.

De tijd is voorbij, ik moet afbreken. Dat de God aller genade het heilige, en Zelf in toepassing brenge in onze harten dat die tweede Adam alles is, alles heeft wat wij nodig hebben, opdat wij welgetroost zouden kunnen leven en ook sterven. Gedenke ons daarin God Almachtig uit genade. Amen.

Slotzang:

Psalm 68: 17

Hoe groot, hoe vrees'lijk zijt G'alom,
Uit Uw verheven heiligdom ...

Zegen: Gaat voorts heen in vrede, en ontvangt de zegen des HEEREN:

De genade van onze Heere Jezus Christus, de liefde Gods des Vaders, en de troostvolle gemeenschap des Heiligen Geestes, zij en blijve met u allen. Amen.